

Landsbygdsnätverket 2023-2024

Preliminära slutsatser och medskick som kommit fram under framtidsdialogen. Dialogen har skett i två former, dels genom en enkät till nuvarande medlemmar i nätverket (se bilagd **utkast** till rapport om enkäten från konsultföretaget Indikator), dels genom kompletterande samtal.

Innehåll

- Bakgrund om varför det är viktigt med Framtidsdialog (bild 3-7)
 - Grundfrågorna i dialogen (bild 8)
 - Vilka som deltagit i dialogen (9-11)
 - Axplock från resultaten från både enkät och kompletterande samtal (bild 12-16)
 - Förvaltningens behov (bild 17)
-
- A decorative graphic at the bottom of the slide consisting of three horizontal, wavy lines. The top line is green, the middle line is light blue, and the bottom line is a darker green. The lines are slightly curved and overlap each other.

- Ha ett nätverkssamarbete mellan civilsamhällesorganisationer, näringslivsorganisationer, rådgivare, forskare och myndigheter.
- Ha huvudsakliga fokus på målområden som i hög utsträckning genomförs eller stöds via den strategiska planen.
- Bidra till genomförandet av havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet.
- Inom ramen för dessa mål fungera som en nationell plattform för utveckling av kunskaper och arbetssätt för landsbygdsutveckling.

Nätverket ska bidra till

- Smart, konkurrens- och motståndskraftig produktion som säkerställer livsmedelstryggheten på lång sikt
- EU:s miljö- och klimatrelaterade mål
- Förbättra socioekonomiska strukturen i landsbygd
- Kunskapsutveckling och innovationer
- Utveckling mot mer ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara och konkurrenskraftiga företag inom fiske, vattenbruk och beredning.
- Biologisk mångfald och hållbar förvaltning av haven.

D.v.s. målen i den gemensamma jordbrukspolitiken, havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet och därigenom bidra till målen i den svenska livsmedelsstrategin, svenska miljö- och klimatmål samt den nationella landsbygdspolitiken.

I Strategiska planen står det att nätverket ska ha som mål: (Obs sammanfattat)

- Ökat deltagande i genomförandet av planen
- Ökad kvalitet i genomförandet av planen
- Bidra till att sprida information om stöden och resultat från stöden
- Främja kunskapsutveckling och innovationer i jordbruk, vattenbruk och landsbygdsutveckling

I Strategiska planen står det att i nätverket ska: (Obs sammanfattat)

- Samla in, analysera och sprida information
- Skapa plattformar, forum och evenemang för att främja ett utbyte av erfarenheter och ömsesidigt lärande mellan berörda parter
- Ha särskilt fokus på innovationsgrupper med stöd från planen och lokala utvecklingsgrupper som arbetar med leadermetoden
- Stödja samarbete mellan innovationsgrupper och mellan lokala utvecklingsgrupper som arbetar med leadermetoden (nationellt och internationellt).
- Skapa kopplingar till andra EU-finansierade strategier eller nätverk
- Delta i och bidra till den verksamhet som bedrivs i det europeiska nätverket för den gemensamma jordbrukspolitiken.

Varför dialog inför aktivitetsplan 2023-2024?

I Strategiska planen står det

Verksamheten ska utgå ifrån:

1. inventeringar om viktiga nätverksbehov bland medlemmarna och
2. dialog med förvaltande myndighet om aktiviteter kopplade till genomförande och uppföljning av den strategiska planen och havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet samt
3. att merparten av verksamheten i nätverket ska initieras och utföras av medlemmarna.

Därför har frågorna i såväl enkätundersökning som kompletterande samtal handlat om

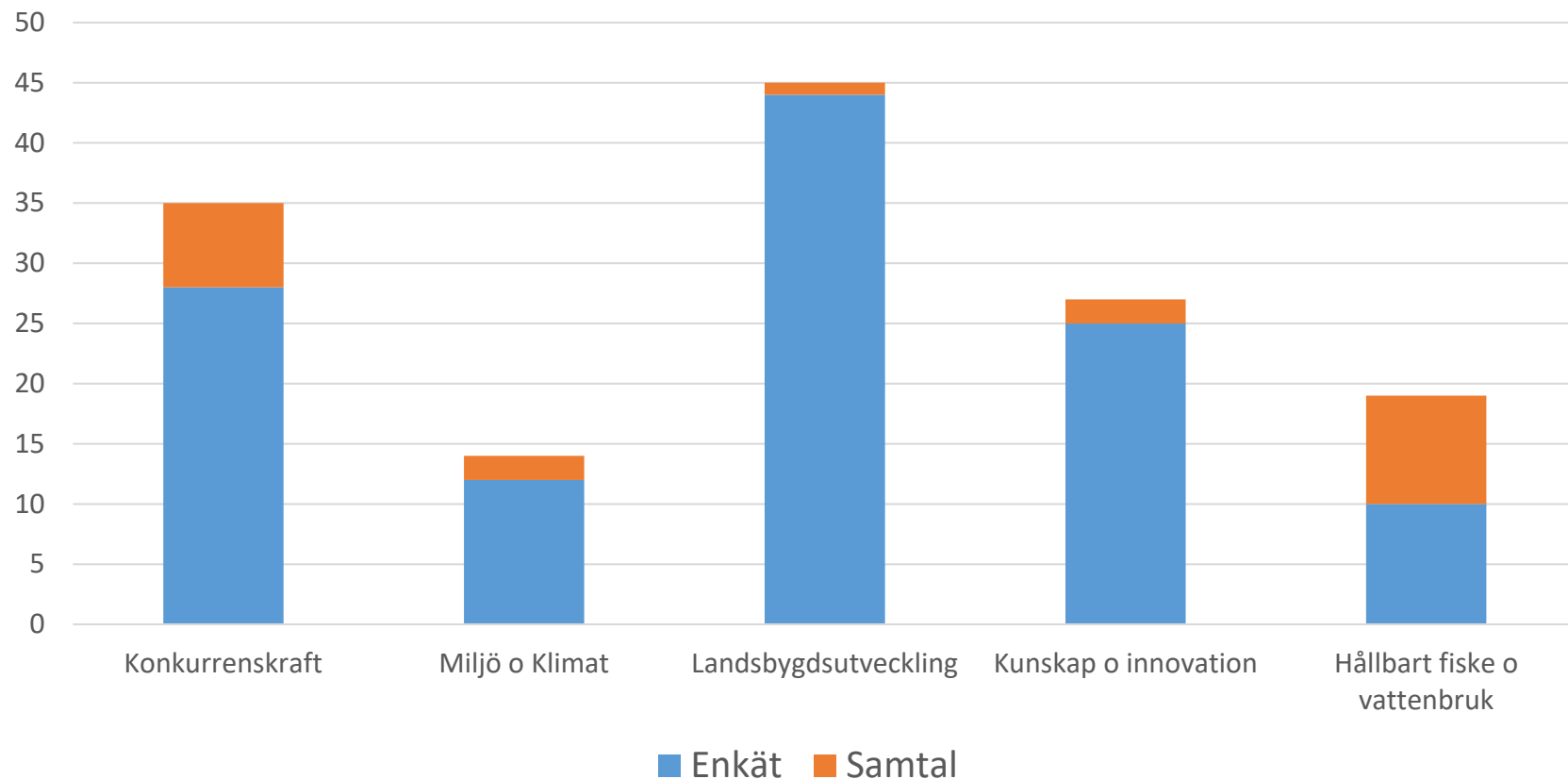
- Vilka behov av nätverkande är viktiga att prioritera 2023-2024 som samtidigt motiverar din organisation att vara med?
 - Inom vilka områden kan vi tillsammans i nätverket göra mest nytta?
 - Vilka arbetsformer för nätverkande tycker ni fungerar bäst?
-

187 personer från 81 organisationer och myndigheter har deltagit

I enkäten: 152 från 60 organisationer plus 6 som ej uppgav organisation. I kompletterande samtal: 19 från 12 organisationer

Organisation	Procent	Antal	Organisation	Procent	Antal	Kompletterande samtal	
Agroforestry Sverige	1%	2	Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor	1%	1	Birdlife Sverige	1
AgroÖst	1%	1	Naturbruksskolornas förening	1%	2	Boverket	5
Arbetsförmedlingen	1%	1	Naturskyddsföreningen	1%	1	Formas	1
Branschråd för Lantbrukets Rådgivningsföretag	1%	1	Naturvårdsverket	1%	1	Förbundet Sveriges småbrukare	1
Bygdegårdarnas Riksförbund, BR	1%	1	Post- och telestyrelsen	1%	2	Lammproducenterna	1
Coompanion	3%	4	Riksföreningen Bo på Lantgård	1%	1	LRF Trädgård	1
Dalarna Science Park	1%	1	Sameslöjdstiftelsen	1%	1	Myndigheten för yrkeshögskolan	1
Ekomatcentrum	1%	2	Sametinget	1%	1	Energi och klimatrådgivare (LEKS)	2
Folkets Hus och Parker	1%	1	Skogsstyrelsen	1%	2	Svenska Grisföretagare	1
Fältbiologerna	1%	1	SKR inkl. kommuner och regioner	5%	7	Svenska Vallföreningen	3
Föreningen Allmogekon	1%	1	Skärgårdarnas Riksförbund	1%	2	Svensk Fågel	1
Företagarna	1%	1	SmåKom	1%	1	Sveriges frö- och oljeväxtodlare	1
Gröna Klustret Nuntorp	1%	1	Somaliska Riksförbundet i Sverige	1%	1		19
Göteborgs uppfinnareförening	1%	2	Stiftelsen Folkets Hubb	1%	1	Plus 14 från 9 "Blå" organisationer. Därutöver dialog med olika personer på Jordbruksverket Svenska Fåravelsförbundet har deltagit med ytterligare 2 i kompletterande samtal.	
Havs- och vattenmyndigheten	1%	1	Stiftelsen Lantbruksforskning	1%	1		
Hela Sverige ska leva	2%	3	Studieförbundet Vuxenskolan	1%	1		
Hushållningsällskapet	12%	18	Svensk Fiskhälsa	1%	1		
Innovatum AB	1%	1	Svenska Bin	1%	1		
Kost och Näring	1%	1	Svenska Fotbollförbundet	1%	2		
Kungliga skogs- och lantbruksakademien	1%	1	Svenska Fåravelsförbundet	1%	1		
Lantbrukarnas riksförbund, LRF	3%	4	Svenska Insjöfiskarens Centralförbund, SIC	1%	1		
Lantmäteriet	1%	1	Sveriges Hembygdsförbund	1%	1		
Livsmedel i Väst	1%	2	Sveriges lantbruksuniversitet, SLU	2%	3		
Livsmedelsverket	1%	1	Sweden Food Arena	1%	1		
Lokalt ledd utveckling	20%	30	Swedish Pelagic Federation	1%	1		
Lokalt ledd utveckling fiskeområden	1%	1	Tillväxtverket	3%	5		
Luleå tekniska universitet	2%	3	Uppsala universitet (Blått Centrum Gotland)	1%	1		
Länsstyrelserna	10%	15	URNära ideell förening	1%	1		
Matfiskodlarna i Sverige	1%	1	Vattenbrukscentrum Ost (VCO)	1%	1		
Mikrofonden	1%	2	Växa Sverige	1%	1		
			Totalt	100%	152*		

De 81 organisationernas huvudsakliga koppling till målen

Kopplingen är en bedömning och inte avstämd med deltagarna som svarat på enkäten eller deltagit i kompletterande samtal.

Flera av 158 svarande i enkäten uppger själva att de är verksamma inom fler än ett område

- Det var möjligt att ange flera verksamhetsområden.
- 7 av 10 uppgav att de är verksamma inom landsbygdsutveckling och nästan hälften inom Kunskapsutveckling och innovationsfrämjande.
- I kategorin Annat ingår bland annat fackförbund, skogsbruk, kultur, företagande, media, utbildning med flera.

Inom vilket/vilka område/n är du verksam	Procent	Antal
Lantbruk	34%	54
Fiske och vattenbruk	20%	32
Miljö och klimat	30%	48
Livsmedel	31%	49
Kunskapsutveckling och innovationsfrämjande	49%	78
Landsbygdsutveckling	71%	112
Annat	24%	38

Ökad delaktighet

- En utgångspunkt är att ökat aktivt deltagande i nätverket kan bidra till målet om ökad delaktighet i genomförande av plan och program.
- Både enkät och samtal visar att en stor majoritet av deltagarna i Framtidsdialogen vill vara aktiva kommande åren.
- Det är främst möjligheter till samverkan och kontakter samt kunskap och delaktighet som motiverar aktivitet.
- Därmed föredrar de flesta interaktiva kommunikationskanaler.
- Brist på tid och resurser är en motverkande faktor.
- Ökad konkretisering och "action" önskas av flera för att öka aktiviteten. I samtalen nämns att gemensam problemlösning kan vara en drivkraft för att motivera mer aktivitet. Samverkan för att samla, analyser och sprida lärdomar är viktigt men måste också leda till att problem och utmaningar löses.
- En nätverksnytta som flera i de kompletterande samtalen har lyft, är att de vill kunna använda nätverket som en mötesplats för erfarenhetsutbyte och ömsesidigt lärande samt gemensam problemlösning mellan myndigheter och andra aktörer. Behovet är ömsesidigt och uttrycks av både näringslivsaktörerna och myndigheterna som deltagit i samtalen. Detta behov sammanfaller med Tillväxtverkets behov av att kunna använda nätverket i sitt landsbygdspolitiska uppdrag om metodstöd till olika myndigheter. (Se bilaga)

Områden att nätverka om

- Svaren i enkäten följer likartat mönster oavsett om det handlar om att nätverka för att få mer kunskap och inspiration eller om det handlar om att vara med och driva samverkan.
- Det finns en viss tendens i enkätsvaren att organisationerna föredrar att nätverka mer inom det område som de är verksamma i. Det överensstämmer också med resultaten från samtalen. Organisationerna vill nätverka om sina kärnfrågor, men med andra aktörer än de som de normalt nätverkar med. Landsbygdsnätverket är ett sätt att bredda sin kontaktyta.
- Denna nytta av att bredda sitt nätverk styrks av att det tredje vanligaste valet av område är sambanden mellan områden som de svarande i enkäten vill nätverka om.
- Framför allt är det de som är verksamma inom lantbruk som vill samverka inom många områden med andra organisation. Över 60% av de svarande som är verksamma inom lantbruk svarar så med undantag för att deras intresse för att samverka om fiske och vattenbruk är svagare.
- Däremot är det färre (under 50% av de verksamma inom andra områden än lantbruk) som vill nätverka om lantbruk. Här är undantaget de som är verksamma inom livsmedel som har ett större intresse av att samverka om lantbruksområdet.
- Kunskapsutveckling och innovation är det område som de flesta i enkäten vill nätverka om. (Runt 70% oavsett vilket område de är verksamma i.) Bortsett från de som uppgett att de är verksamma inom kunskapsutveckling och innovation, så är det också många bland de lantbruks- och livsmedelsverksamma som vill nätverka (framför allt samverka) om kunskapsutveckling och innovation. De inom landsbygdsutveckling svarar i något större utsträckning att de vill få kunskap och inspiration om kunskapsutveckling och innovation än att samverka inom området.
- Landsbygdsutveckling är det område som näst flest vill nätverka om. Framför allt är det de som är verksamma inom landsbygdsutveckling som vill nätverka om sitt eget område. Det är ca två av tre svarande som är verksamma inom lantbruk och inom kunskapsutveckling och innovation som vill samverka inom landsbygdsutvecklingsområdet.

Slutsatser här är framför allt hämtade från bilderna 23 och 30 i presentationen av enkätresultaten

Angelägna ämnesområden som deltagarna i samtalen har lyft

- attraktionskraft,
 - kompetensförsörjning,
 - generations- och ägarskiften,
 - kapitalförsörjning,
 - företag- och landsbygdsperspektiv på politiska beslut och regler,
 - land-stad samband
 - nyttjandet av naturresurser,
 - biologisk mångfald,
 - vattenhushållning
 - beredskap,
 - hållbar matproduktion,
 - klimatanpassning
 - energi
 - markanvändning och planering
-

Angelägna ämnesområden som lyfts i enkäten

- Det är mellan 17% och 26% i respektive verksamhetsområde som svarat att landsbygdsutveckling är det som nätverket bör vara aktiv inom om man ska välja ett ämnesområde.
 - Miljö och hållbarhet kommer på andra plats men med en större spridning mellan svaranden från olika verksamhetsområden, lägst bland de från Fiske och vattenbruk 6% och högst bland de inom miljö och klimat 25%.
 - Kunskap och innovation lyfts också av många när svaranden ska välja ett ämnesområde, framför allt av 19% av de inom fiske och vattenbruk samt 17% av de inom lantbruk.
 - Många har också listat ämnen som inte gått att klustra. Där ryms kompetensförsörjning, finansiering, förening- och affärsutveckling, civilförsvarets roll och civilsamhällets betydelse.
-

Hur kan vi nätverka?

- Både enkät och samtal visar att olika former av möten är viktiga, företrädesvis digitala, interaktiva och tematiska.
- Flera i samtalen vill samverka med andra i nätverket för att visa en bred målgrupp att miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet samspelar. I detta sammanhang nämns gemensamma informationskampanjer som en metod, där olika kanaler kan kombineras för en bred spridning.
- I samtalen är det en del som lyfter betydelsen av att nätverka internationellt.
- Myndigheterna i samtalen lyfter behovet av att använda nätverket för omvärldsbevakning genom grupper och andra former för att kommunicera med olika aktörer i nätverket.
- Deltagare i både samtalen och enkäten lyfter att de vill bidra med sina kunskaper och sprida information från sin organisation till andra i nätverket, i synnerhet de mindre vill kunna göra sig mer kända bland andra aktörer i nätverket.
- I samtalen lyfts även behov av att projektägare inom vissa åtgärdsområden möts för erfarenhetsutbyte och samverkan för att lösa utmaningar.
- Några av myndigheterna i samtalen föreslår scenarieteknik och visionsbygge för att öka förståelsen för helheten och överbrygga mål- och intressekonflikter mellan olika aktörer i nätverket.

Jordbruksverket om hur nätverket kan vara ett stöd till förvaltningen

Dialogen i Jordbruksverket kommer att fortsätta under oktober, men här är medskick som framkom i myndighetens svar på Näringsdepartementets uppdrag i höstas

- Informera om stödmöjligheterna
 - Bidra till utvärdering och spridning av resultat
 - Stödja övergång till prestationsinriktad genomförandemodell, bland annat genom att använda grupper i nätverket för att fånga upp och utveckla lösningar på utmaningar som försvårar måluppfyllelse
 - Stärka kapacitet hos handläggande myndigheter och projektägare
 - Dra nytta av kontaktvägarna i det europeiska nätverket
-